

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของเจ้าหน้าที่ สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา
รอบการประเมินที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๘ - มีนาคม ๒๕๖๙)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อ-นามสกุล นายธวัชชัย น้อยหอม ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ฝ่าย สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา

หัวข้อการพัฒนา เรื่อง: ๑ Data Visualization

สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา และบ้านพัก วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๖๙

วิทยากร/ผู้ให้ความรู้/แหล่งข้อมูลที่ให้ความรู้:

ดร.ภริพันธ์ รุจิขจร

หน่วยงานที่จัดนิทรรศการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)

หัวข้อการพัฒนา เรื่อง: ๒ การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานภาครัฐ (Essential Digital Tools for Workplace)

สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา และบ้านพัก วันที่ ๑-๕ มีนาคม ๒๕๖๙

วิทยากร/ผู้ให้ความรู้/แหล่งข้อมูลที่ให้ความรู้:

ผู้สอน ๖ ท่าน สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

หน่วยงานที่จัดอบรม สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หลักสูตรออนไลน์ (TDGA e-Learning)

สรุปสาระสำคัญของเนื้อหา Data Visualization

ที่มาและความสำคัญ

เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การทำ Visualization ลักษณะของ visualization ที่ดีและไม่ดี ให้ทราบถึงวิธีการสร้าง visualization แหล่งที่มาของข้อมูล ลักษณะของทั่วไปของ visualization และลักษณะของแผนภูมิ รู้วิธีการสื่อสารด้วย Visualization การเล่าเรื่องด้วย Visualization การวิเคราะห์แผนภูมิ การเตรียมข้อมูล การทำความสะอาดข้อมูล และการแสดงผล Data Visualization

วัตถุประสงค์ในการเรียน

๑. วัตถุประสงค์และสาเหตุของการทำ Data Visualization ได้
๒. ยกตัวอย่างลักษณะของ Visualization ที่ดีได้
๓. ยกตัวอย่างวิธีการสร้าง Visualization ได้
๔. มาตรฐานของ Visualization ได้
๕. การนำเสนอ Visualization เพื่อการสื่อสารได้
๖. ประยุกต์ใช้การเตรียมข้อมูล การทำความสะอาด และการจัดทำ Data Visualization ได้

สรุปสาระของเนื้อหา

Visualization คือการเรียนรู้ศิลปะและวิทยาศาสตร์ในการ "เปลี่ยนตัวเลขให้เป็นภาพ" เพื่อช่วยให้สมองมนุษย์ที่จดจำรูปภาพได้ดีกว่าตัวเลข สามารถเข้าใจข้อมูลที่ซับซ้อนได้ในพริบตา

ความสำคัญในการศึกษา Visualization เนื่องจาก Visualization ทำให้

1. Simplify: ทำให้ข้อมูลมหาศาล (Big Data) อ่านง่ายและไม่น่าเบื่อ
2. Identify Patterns: เพื่อหาแนวโน้ม (Trends) หรือจุดที่ผิดปกติ (Outliers) ที่มองไม่เห็นในตาราง
3. Decision Making: ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้แม่นยำและรวดเร็วขึ้นจากข้อมูลเชิงลึก (Insights)
4. Storytelling: สื่อสารเรื่องราวของข้อมูลให้ผู้ฟังคล้อยตามและเข้าใจประเด็นสำคัญได้

เหตุผลที่ต้องทำ Visualization เนื่องจาก

1. สมองประมวลผลภาพได้เร็วกว่า: มนุษย์รับรู้ข้อมูลผ่านสายตาได้รวดเร็วและจดจำได้นานกว่าข้อความ จัดการความซับซ้อน
2. ในยุคที่ข้อมูลเยอะเกินไป การสรุปเป็นภาพช่วยลดระยะเวลาในการวิเคราะห์
3. ความสวยงามและน่าเชื่อถือ
4. รายงานที่แสดงผลด้วยกราฟที่เหมาะสมจะดูเป็นมืออาชีพและน่าดึงดูดกว่า

ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

1. มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเตรียมข้อมูล Data Preparation: การทำความสะอาดข้อมูลก่อนนำมาพล็อต จะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างชำนาญ
2. Choosing Charts: เลือกกราฟให้ถูกงาน (เช่น กราฟเส้นดูแนวโน้ม, กราฟแท่งดูการเปรียบเทียบ)
- Design Principles: การใช้สี พื้นที่ว่าง และลำดับการวางภาพเพื่อจุดประสงค์

ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

1. ช่วยให้การตัดสินใจได้แม่นยำและรวดเร็ว (Faster & Better Decision Making): การเปลี่ยนข้อมูลตัวเลขที่ซับซ้อนให้เป็นภาพช่วยให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มองเห็นภาพรวมและประเด็นสำคัญได้ทันที ลดเวลาในการตีความและช่วยให้ตัดสินใจตอบโต้สถานการณ์ต่างๆ ได้ทันเวลาที่
2. ค้นพบแนวโน้มและรูปแบบที่ซ่อนอยู่ (Identify Trends & Hidden Patterns): ช่วยให้หน่วยงานสามารถระบุความสัมพันธ์ของข้อมูล หรือตรวจพบความผิดปกติ (Outliers) ที่อาจมองไม่เห็นในตารางข้อมูลดิบ ซึ่งนำไปสู่การพยากรณ์อนาคตและการวางกลยุทธ์ที่รอบคอบ
3. เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร (Improved Collaboration): ภาพข้อมูลเป็น "ภาษากลาง" ที่ช่วยให้คนในหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญต่างกัน (เช่น ฝ่าย IT กับ ฝ่ายบริหาร) เข้าใจข้อมูลชุดเดียวกันได้อย่างถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการสื่อสาร
4. ติดตามผลการดำเนินงานได้แบบ Real-time (Monitoring & Reporting): การใช้ Dashboard ช่วยให้หน่วยงานสามารถมอนิเตอร์ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) และความเสี่ยงต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. สร้างความโปร่งใสและน่าเชื่อถือ (Transparency & Professionalism): การนำเสนอข้อมูลผ่านภาพที่ชัดเจนช่วยให้การรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ดูเป็นมืออาชีพ เข้าถึงง่าย และตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

๖. ประสิทธิภาพการและลดข้อผิดพลาด (Efficiency & Accuracy): ระบบการทำรายงานอัตโนมัติ (Automated Reporting) ช่วยลดภาระงานในการทำเอกสารด้วยมือ และช่วยให้ตรวจพบจุดที่ข้อมูลผิดพลาดได้เร็วขึ้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สิ่งที่มักจะมองข้าม

1. Data Quality คือหัวใจ: ต่อให้กราฟสวยแค่ไหน แต่ถ้าข้อมูลต้นทางผิด (Garbage In, Garbage Out) กราฟนั้นจะกลายเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดทันที
2. สวยแต่รูปจืดไม่หอม: บ่อยครั้งที่เราเน้นความสวยงามจนลืม "จุดประสงค์" กราฟที่ซับซ้อนเกินไป อาจทำให้ผู้ใช้งานสับสนมากกว่าเข้าใจ
3. Context สำคัญเท่ากับ Data: ตัวเลขที่ปราศจากบริบท (เช่น ยอดขาย ๑ ล้านบาท) บอกไม่ได้ว่าดีหรือร้าย หากไม่มีการเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือช่วงเวลาที่ผ่านมา

แนวทางปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

1. ยึดหลัก "Less is More": ตัดองค์ประกอบที่ไม่จำเป็นออก (เช่น เส้นตารางที่ถี่เกินไป, สีที่ฉูดฉาดเกินจำเป็น, กราฟ 3D) เพื่อให้ความสำคัญกับข้อมูล (Data-to-Ink Ratio)
2. เลือกกราฟให้ถูกประเภท (Right Chart for Right Data):
  - เปรียบเทียบ: ใช้กราฟแท่ง (Bar Chart)
  - ดูแนวโน้ม: ใช้กราฟเส้น (Line Chart)
  - ดูสัดส่วน: ใช้กราฟวงกลม (Pie Chart - เฉพาะเมื่อมีส่วนประกอบน้อยชิ้น)
3. ออกแบบตามลำดับความสำคัญ (Visual Hierarchy): วางข้อมูลที่สำคัญที่สุดไว้ด้านบนซ้าย เพราะเป็นตำแหน่งที่คนมักจะมองเป็นจุดแรก
4. Interactive Dashboard: หากทำได้ ควรทำให้ผู้ใช้งานสามารถ "เจาะลึก" (Drill-down) ข้อมูลเองได้ เพื่อให้เขาหาคำตอบที่สงสัยได้ทันทีโดยไม่ต้องรอทำรายงานใหม่
5. ใส่คำอธิบายและข้อสรุป (Annotate): อย่าปล่อยให้คนดูตีความเองฝ่ายเดียว ควรมีคำอธิบายสั้นๆ (Key Takeaway) กำกับไว้ว่าภาพนี้กำลังบอกอะไร

ลงชื่อ.....

(นายรัชชัย น้อยหมอ)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ผู้รายงาน

วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

ลงชื่อ.....

(นายวิวรรณภูมิ พรอำนวยการ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา

วันที่ ๒๓ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นายรัชชัย น้อยหอม

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา Data Visualization

(รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง)

ให้ไว้ ณ วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2569

(นายปวิวัฒน์ ศิวรักษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ธวัชชัย น้อยหอม

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานภาครัฐ
(Essential Digital Tools for Workplace)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 3:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นายรัชชัย น้อยหอม

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

วิชา Data Visualization

[รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง]
ให้ไว้ ณ วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2569

[นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์]
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ธวัชชัย น้อยหอม

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานภาครัฐ
(Essential Digital Tools for Workplace)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 3:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2569

A. H.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

632248f7

Signed by: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (โทร.)

Date: 2026-03-05T18:28:19.701+07:30